

Vrienden van het Spoorwegmuseum

Vereniging

Vrienden Dienst - digitaal Jaargang 8, Nummer: 76

Wat is er gaande in het museum?

tot en met 19 november	Tentoonstelling "Onder Hoogspanning".
14 t/m 29 oktober	Techlab XL
28 oktober	Museumnacht Kids
5 november	Rail Rookies Clubdag
23 dec t/m 7 jan 2024	Winter Station

Vriendenrit 2023

Op zaterdag 4de oktober mochten vele Vrienden weer hun jaarlijkse Vriendenrit beleven. Een traditie om met Museummaterieel een echte "spoorse dag" te beleven. Dit jaar met dieselmaterieel - het Plan U treinstel 151 van de Stichting 2454 CREW - omdat het Spoorwegmuseum vanwege allerlei perikelen rond vereiste toelatingen geen materieel ter beschikking kon stellen. Maar dat hield de Vrienden niet tegen want met 108 personen, jong en oud, man en vrouw, was het een voortreffelijke dag met prachtig weer en vele foto-stops. De rit ging naar onbekend gebied waar men normaal niet met een trein komt en zodoende was elke kilometer een verrassing.

Allereerst van Amersfoort via Utrecht naar Amsterdam en dan het Westelijk Havengebied in, ten zuiden van het Noordzeekanaal. In dat gebied met vier stops, waarbij met hulp van meegenomen trapes kon worden uitgestapt tussen haveninstallaties, naast grote zeeschepen, bergen mineralen en opslagtanks. Telkens weer een mooi decor voor het maken van foto's en het opspuiven van de havensfeer. De trein reed fantastisch voor zijn meer dan 60-jarige leeftijd en met zijn dieselaandrijving was bovenleiding niet noodzakelijk. Langs de lijnwerkplaats en het nieuwe opstel terrein ten westen van Amsterdam en langs een terrein met ontastelde Koplopers, wachtend op de sloop.

Heerlijk was het om dat allemaal in een langzaam tempo mee te maken. Maar de DE3 kon ook zijn hogere snelheid laten voelen want van Amsterdam ging het naar Haarlem en via Den Haag HS en Gouda weer naar Utrecht en Amersfoort. Terugkijkend: een prachtige dag met een treffen met vele oude bekenden. Dank aan de organisatie en het uitvoerende team.

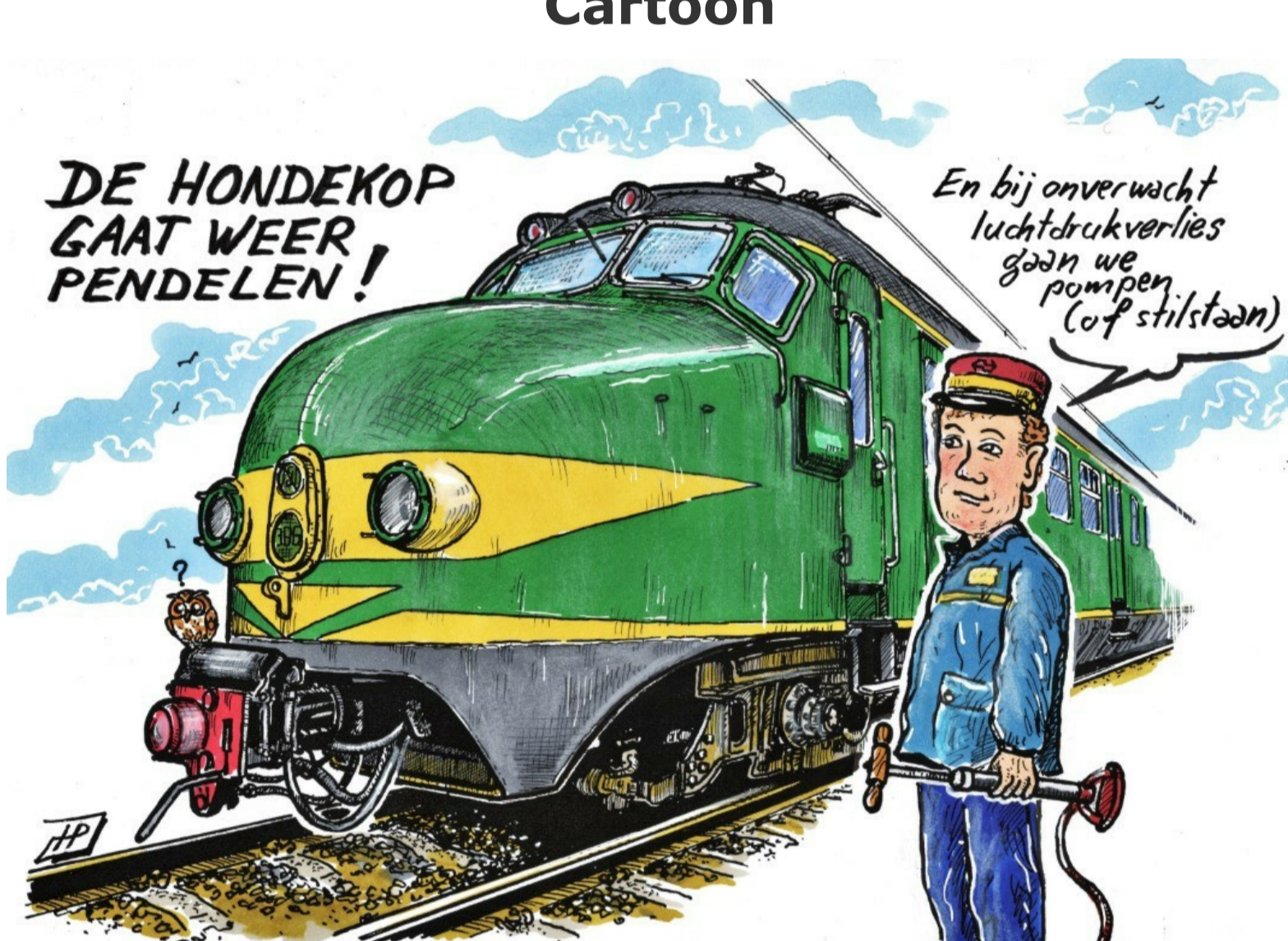

Op de website van de Vrienden zijn 3 korte Video's te bewonderen. Gemaakt door Ger Bakker. Beeld & Geluid!

Een meer-uitvoerig verslag zal verschijnen in de komende herfstuitgave van ons tijdschrift de VriendenDienst.

Bovenstaande foto's zijn gemaakt door (in volgorde): Harry Peters; Martijn Bijvoet; Ger Bakker; Richard Weurding; Harry Peters; Rick Meijer; Gerd Bakker.

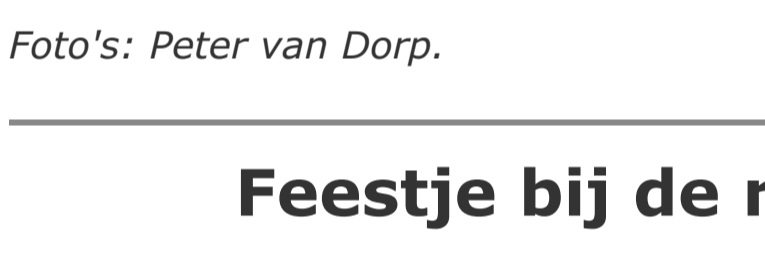
Cartoon

Cartoon van Hans Proper

Lezing van Wouter Koolmees

Wouter Koolmees, sinds zo'n 11 maanden President Directeur van NS, hield op 10 oktober 2023 in het Spoorwegmuseum een lezing voor de Vrienden én de leden van de NVBS, de Nederlandse Vereniging van Belangstellenden in het Spoor- en tramwezen. Het werd een levendig betoog waarin de heer Koolmees "zijn" eerste elf maanden schetste en stilstond bij de nasleep van de coronaperiode, de veranderende tijden waarop het drukker en minder druk is in de trein en de uitdagingen van NS op de korte en langere termijn. Na afloop van zijn bespiegelingen vond er een levendige interactie plaats met de zaal, waarbij onderwerpen als tariefdifferentiatie, integratie in nieuw materieel en NS in internationaal perspectief, uitgebreid aan de orde kwamen. In de herfsteditie van de VriendenDienst die eind november het levenslicht zal zien, zal dieper op deze boeiende avond worden ingegaan.

Foto's: Peter van Dorp.

Feestje bij de registratiefabriek

De 'Registratiefabriek' heeft nu al de doelstelling voor dit jaar gehaald; er werden 19.125 objecten geregistreerd. Dat werd gevierd met taart! Dit betekent niet dat de collega's van de Registratiefabriek nu met de voeten op het bureau kunnen gaan zitten. Tot aan het einde van het jaar zal er nog verder gewerkt worden aan overige registratiewerkzaamheden en het goed afronden van het project. Verder secuur werk in het vooruitzicht.

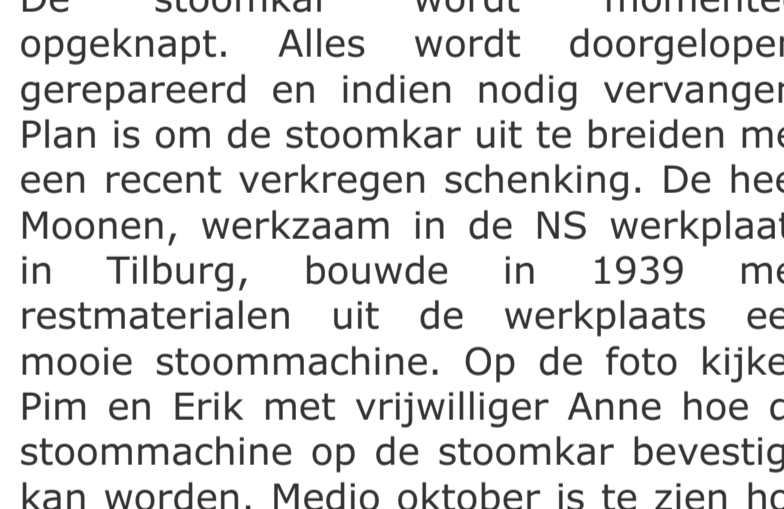
Museumnacht kids

Op zaterdagavond 28 oktober is het weer 'Museumnacht Kids' in Utrecht. Vanaf 17:00 uur gaan de Utrechtse musea voor één keer in de avond open met extra leuke en bijzondere activiteiten. Met één kaartje kun je alle instellingen die meedoen bezoeken. Uiteraard doet het Spoorwegmuseum ook mee en staat die avond helemaal in het teken van Techniek! Kom genieten van Techlab XL, maak zelf je mini elektromotor of ontbont de uitvinder Dominique du Trombone en ontdek of je zelf ook de

skills hebt om discotender te zijn. Alle bezoekers kunnen swingend de nacht afsluiten bij een geweldige avond met de treinen in ons museum. Krijg je tussenduren trek, dan kun je natuurlijk een hapje avondeten in onze Remise.
Koop je kaartjes via www.museumnacht.nl

Werk aan de Hondekop

De Hondekop heeft last van lekkages aan het dak. Als je goed kijkt zie je onder het regenbootje lekplekken waar soms ook wat roest ontstaat. Vrijwilliger Marlon is nu, samen met Michael, de rand bij het hoogste aan het dichtkitten. Daarom staat er nu een kleine steiger naast mat '54 treinstel 386.

Maand van de geschiedenis

Oktober is 'Maand van de Geschiedenis'. Het thema dit jaar is **Eureka!** Het gaat dus over uitvindingen en die zijn er binnen het spoor volop! In het Spoorwegmuseum krijgen bezoekers daarom de hele maand oktober een speurtocht mee langs de uitvindingen van het spoor. Dat gaat van de eerste stoomlocomotief tot de *Tijdbewaarder* en van de starre dienstregeling tot de *Hyperloop*. Op 10 plekken in het museum is er informatie over de uitvindingen. Op elk zo'n plek is een letter en alle bij de uitvindingen gevonden letters vormen samen een woord. Dit woord kan ingevuld worden op de flyer en ingeleverd worden bij de winkel, daar krijgen de deelnemers aan de speurtocht dan een vouchertje mee.

Stoomkar

De stoomkar wordt momenteel opgeknapt. Alles wordt doorgelopen, gerepareerd en indien nodig vervangen. Plan is om de stoomkar uit te breiden met een recent verkregen schenking. De heer Moonen, werkzaam in de NS werkplaats in Tilburg, bouwde in 1939 met restmaterialen uit de werkplaats een moie stoommachine. Op de foto kijken Pim en Erik met vrijwilliger Anne hoe de stoommachine op de stoomkar bevestigd kan worden. Medio oktober is te zien hoe het eindresultaat geworden is.

Deze stoomkar is werkelijk een zeer effectief demonstratiemiddel over de werking van de stoomlocomotief. Een voorbeeld: bij fabrieken met stoommachines staan of stonden altijd hoge schoorstenen. Noodzakelijk om met natuurlijke trek het vuur aan te wakkeren en goed brandend te houden door de afvoer van de rookgassen. Zo'n hoge schoorsteen is op een stoomlocomotief natuurlijk niet praktisch. Daar wordt dan de afgewerkte stoom door de korte schoorsteen gejaagd en verzorgt zo daarmee de trek op het vuur.

Een enthousiaste bezoeker

Reactie per mail van een enthousiaste bezoeker:

"Ik heb op donderdag 28 september het spoorwegmuseum bezocht, vooral om het gerestaureerde treinstel Mat 36 te bewonderen. Het was voor het eerst in zeventig jaar dat ik dit type trein weer terugzag. Als klein jochie van een jaar of vier heb ik met mijn ouders een reis met dit type trein gemaakt van Heerlen op Limburg naar Enschede Overijssel. Ik herinner me nog de indruk dat die trein op mij maakte. De luxe stoelen (banken?), de grijze bekleding en de (ogenschijnlijke) willekeurige patroon die er in zat waarvan ik me (toen) afvroeg hoe ze dat erop gekregen hebben! Ook het uiterlijk van de trein kan ik me nog goed herinneren, de kleur, de opvallende grote rode bies op de kop. De trein die in het spoorwegmuseum staat ziet er exact uit zoals ik me dat kan herinneren van de jaren vijftig en hij ziet er als nieuw uit. Jammer dat ik er na zoveel jaren niet meer zo goed uitziet, maar ja, ik heb dan ook geen hersteloperatie of facelift gehad! Gefeliciteerd met dit geslaagd project. Ik heb ervan genoten.
Met vriendelijk groet,
R.W. - Schiedam"

Seinpaal

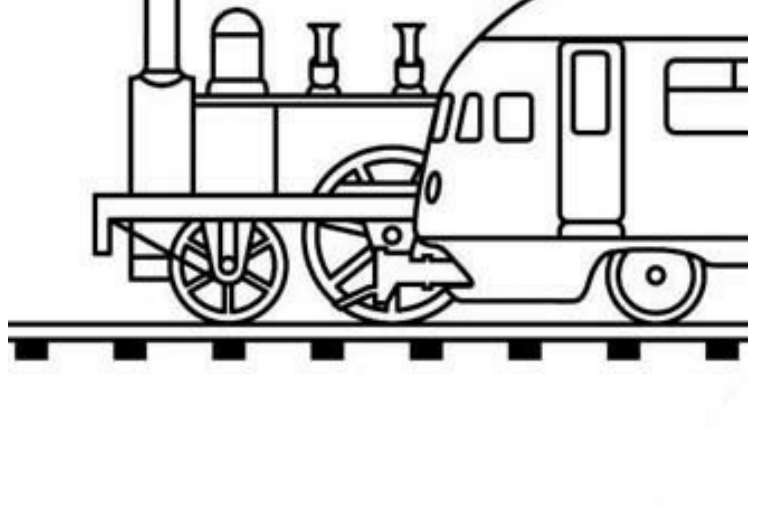
Een kleine correctie op de mededeling van de seinpaal op de hoek van de Maliebaan/ingang Spoorwegmuseum.

Mooi gerestaureerd, maar het is niet de bedoeling dat de stand steeds handmatig wordt aangepast om te laten zien of het Spoorwegmuseum geopend of gesloten is. Het is de stand 'veilig' bij paleis loesdijk. (Niet zoals vroeger met groen Soestdijk, waar je kon zien of de Koningin thuis was of niet. Bij "thuis" was namelijk de Koninklijke Standaard in top boven op het dak).

Het raadsel

De oplossing van de vorige maand:

Het is het zijpaneel van de paardentram die staat naast de loods Nijverdal. Een mooi voorbeeld van timmermans- en schilderkunst zoals toen toepasselijk op koetsen en ruitjagen.

Het vervoer per rail tussen Utrecht en Zeist. Per koets en paard maar toch op rails. Later werd dit vervoer vervangen door de stoomtram.

Het raadsel deze keer: waarvan is dit een detail en wat is er zo bijzonder aan?

Volgende editie

De uitgave van de VriendenDienst-digitaal, van de maand november, zal verschijnen op maandag 20 november 2023.

Bijdragen?

Als U ook een bijdrage wilt leveren, stuur dan Uw eventuele opmerkingen, suggesties of foto's naar:

redactie@vriendennsm.nl
editor@vriendennsm.nl

www.vriendennsm.nl
www.spoorwegmuseum.nl

Redactie & layout: Rick Meijer
Eindredactie: Peter van Dorp
Kopfoto: Peter vd Vlist

Facebook Website Twitter Instagram

Deze e-mail is verzonden aan {{email}}.
Als u geen nieuwsbrief meer wilt ontvangen, kunt u zich [hier afmelden](#).
U kunt ook uw [gegevens inzien en wijzigen](#).
Voor een goede ontvangst voegt u secretaris@vriendennsm.nl toe aan uw adresboek.